Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 7 **Poznań, dnia 1 kwietnia 1936** **ROK 15**

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 Telefon nr. 25-95

Demotoryzacja postępuje.

Przez długie lata niedoceniano w Polsce zagadnienia motoryzacji kraju. Kiedy w państwach zachodnich sprawa ta stale postępowała naprzód, u nas ciągle traktowano ją po macoszemu. Wpływało na to szereg względów, przyczem nie ostatnim był wzgląd fiskalny, mający na celu osiągnięcie mechaniczną drogą największych wpływów skarbowych.

Wcześnie urobiło się w Polsce pewne nastawienie w stosunku do posiadaczy samochodów. Vox populi odnosił się do nich z niemym podziwem, urzędnik podatkowy z niesłabnącem podejrzeniem. Jako człowieka „pozwalającego sobie na tak krańcowy luksus" brano właściciela samochodu skrzętnie pod światło przy wymiarze podatkowym.

Tak już pozostało: posiadanie samochodu przez prywatną osobę było czemś, co niebardzo uchodziło. Biedny posiadacz samochodu, względnie kandydat na takiego miał i dalsze kłopoty. Samochodów wyrabianych w kraju nie było, obce były drogie szczególnie naskutek wysokich ceł, a utrzymanie samochodu obciążał wysoki podatek drogowy itp.

Dawały się słyszeć głosy ostrzegawcze, ale jak to często bywa, długo musiały sobie torować drogę. Znaleźli się ludzie, którzy mówili, że posiadanie samochodu, to nie zdrożna rozrzutność, lecz świadectwo postępu, że budowa dróg i motoryzacja kraju warunkuje jego dobry rozwój gospodarczy, zwiększa siłę obronną. Cytowano jakie postępy poczyniła motoryzacja w Stanach Zjednoczonych. Rząd i społeczeństwo słuchało tych głosów z zainteresowaniem i uznaniem...

Dalszym etapem były próby ruszenia z miejsca. Próbowano samodzielnej fabrykacji samochodów, próbowano w oparciu o wielki przemysł samochodowy zagraniczny.

Poczęto z dużym nakładem pracy, reklamy i kosztów lansować pewne typy samochodów. Okazało się, że użyteczność ich jest słaba. Niezawodne były te samochody tylko na wybranych ulicach miejskich, a nie na... wybrakowanych szosach naszych. Dotychczasowe próby motoryzacji zawodziły. Nie pójdą one jednak całkowicie na marne, jeśli zostaną potraktowane jako zbiór doświadczeń i przyczynią się do nowego pokierowania akcją motoryzacyjną.

Uderzono na alarm, przejrzano statystyki. Są one niezwykle wymowne. Polska jest jedynym krajem, który wykazuje konsekwentny spadek liczby pojazdów mechanicznych. Więcej od Polski samochodów posiadają m. in. Rumunja, Austrja (o 50 proc.), Danja (przeszło 5 razy tyle).

Ostatnim ciosem jest statystyka liczby pojazdów mechanicznych na dzień 1. 1. 1936 r. ogłoszona ostatnio w Monitorze Polskim. Jak się okazuje, liczba ogólna znów spadła. Cyfra ogólna wynosiła w 1931 — 47.300, w 1932 — 36.700 (skutek wprowadzenia Funduszu Drogowego), w 1934 — 35.300, w 1935 — 34.200, na dzień 1. I. 36 — 34.129. W drugiem półroczu 1935 liczba samochodów prywatnych zmalała o 4 proc.

Jeden pojazd mechaniczny przypada w Polsce na 979 ludzi. Równocześnie w Stanach Zjednoczonych przypada jeden samochód na 5 ludzi, we Francji 1 na 20 ludzi, podobnie w Anglji. W Polsce jeden samochód przypada na blisko 1200 ludzi (do pojazdów mechanicznych obok samochodów osobowych i ciężarowych zalicza się motocykle, autobusy, cysterny itp.)

Jak twierdzą znawcy, mamy wszelkie szanse dlaszego „postępu". Znaczna część bowiem znajdujących się obecnie w użytku samochodów jest już u kresu swej wytrzymałości. W innych krajach podobne egzemplarze wędrują dawno na „cmentarz".

Nie piękny stan rzeczy i nie piękne perspektywy. W stronę Rządu zwracał się zgodny ostatnio front opinji, by przy użyciu zdecydowanych i skutecznych metod pchnął na nowe tory motoryzację kraju.

Nie bez wpływu na takie postawienie sprawy były czynniki wojskowe. Pewne nadzieje powstały z przyjściem na stanowisko Ministra Komunikacji płk. Ulrycha. Wydano ulgi dla pojazdów mechanicznych, odpowiadających potrzebom strategicznym, przewidziano prace drogowe w ramach szerszego planu inwestycyj.

W ostatnich dniach mówi się o rychłem wydaniu przez Komitet Ekonomiczny R. M. daleko idących rozporządzeń w dziedzinie motoryzacyjnej. Przepisy te mają przedewszystkiem przynieść znaczne zmniejszenie opłat, związanych z posiadaniem samochodów. Trudności pewne stwarza potrzeba uzgodnienia importu z możliwościami wytwórczemi polskiego przemysłu. Przewiduje się stopniowe rozszerzanie udziału przemysłu polskiego w dziale motoryzacji.

— — — — — — — — — — —

W ostatnim czasie ustąpił z Państwowych Zakładów Inżynierji p. inż. Kręglewski, naczelny dyrektor Zakładów.

Ustąpienie to ma pozostawać w związku z niepowodzeniem przeprowadzenia kolaboracji szeregu większych przedsiębiorstw, zainteresowanych w wytwórczości samochodowej. (Pisaliśmy o tem w numerze 2-gim „Życia Gospodarczego" na str. 16-tej). (Ł.)

Przed Jubileuszowemi Targami.

XV Targi Poznańskie będą największemi, jakie się kiedykolwiek w Polsce odbyły, co dowodzi, że statystyka odpowiada istocie życia, gdyż wykresy wytwórczości od 2 lat idą w górę. Niestety konsumcja stoi mniejwięcej na miejscu. Dlatego też producenci dokonują ogromnego wysiłku, by uzyskać zwiększony popyt na towary. Proces modernizowania wytwórczości nigdy jeszcze nie był tak przyśpieszony. Nigdy jeszcze nie było tylu wynalazków, ulepszeń, nowych zastosowań i nowych pomysłów zdobniczych. Wyrazem tego właśnie jest zwiększony rozmiar Targów Poznańskich. Jeśli uświadomimy sobie, że na Targach Poznańskich wystawi się w roku bieżącym około 3 miljonów przedmiotów, że ani jeden z tych przedmiotów nie był na Targach w roku ubiegłym, a każdy z nich nosi piętno najnowszego wysiłku modernizacji, to zrozumiemy, że przegląd wytwórczości na Targach Poznańskich jest tym metrem, którym Polska mierzy wysiłek umysłu wytwórcy, by wzmóc konsumcję.

Targi tegoroczne (26 kwietnia — 3 maja) ujrzą kilka nowych lub niezmiernie wzmożonych działów, które dadzą im oblicze odmienne od lat ubiegłych. Przedewszystkiem w oczy rzuca się kolosalny udział przemysłu samochodowego. Oprócz tego na Targach będzie bardzo ciekawy dział drogowy, zorganizowany przez hr. Stefana Tyszkiewicza, Prezesa Ligi Drogowej. Należy spodziewać się, że akcja ta Targów zapoczątkuje

erę realizacji haseł, uświadomienie których dotarło już do najodleglejszych zakątków Polski.

Po raz pierwszy w Polsce również organizuje się pod egidą Związku Izb Rolniczych dział chałupnictwa, którego kilkadziesiąt działów w osobnej hali otworzy wszystkim oczy na nieznaną prawie dziedzinę polskiej produkcji. Rozmiar produkcji, rozmaitość i ceny jakich Japonja nie widziała, tworzą z produkcji chałupniczej taran eksportowy, jakim zdobywamy najbardziej nawet uprzemysłowione rynki, jednakże kosztem takiego zubożenia i takiej nędzy, jaka nie może być celem jakiegokolwiekbądź systemu gospodarczego. Kto nie widział całokształtu wytwórczości chałupniczej, ten niechaj zwiedzi ten dział Targów Poznańskich, a wtedy pojmie, dlaczego tyle fabryk w Polsce zaczyna cierpieć na strukturalny kryzys pochodzący z odwrotu od systemu fabrycznego.

Dział metalowy na Targach Poznańskich w roku bieżącym przeszło dwa razy większy niż w roku ubiegłym. Wszystkie najpoważniejsze placówki są bogato reprezentowane, stawiając czoła ogromnemu udziałowi Niemiec w tej branży. Działy elektrotechniczne, ceramika, szkło, przemysł spożywczy, chemiczny, budowlany, biurowy, papierniczy, drzewny — wszystkie zakrojone są na szerszą niż dotychczas miarę. Bogato obesłane będą Ogólnopolskie Targi Rzemieślnicze oraz Dział Ogólnopolski Przemysłu Ludowego. W dziale wynalazków ujrzymy film kolorowy Szczepanika, żarówki, które można regenerować w domu, telewizję i długi szereg ciekawych wynalazków, które będą stanowiły podstawy nowych tematów fabrykacji, powiększając możliwości pracy.

Z państw zagranicznych ogromny udział zbiorowy biorą Niemcy, Węgry, Szwecja, Brazylja, Argentyna, Hiszpanja, Portugalja i Jugosławja, a szereg innych państw wystawia w poszczególnych działach. Również bardzo poważny udział w roku bieżącym bierze Gdańsk i cały przemysł obszaru Wolnego Miasta.

Tegorocznym Targom przysługuje szereg ulg kolejowych w większym niż dotychczas zakresie. Wszystkie kasy biletowe stacji kolejowych na terenie państwa będą wydawały karty uczestnictwa jednocześnie z biletem do Poznania. Na podstawie karty uczestnictwa w kasach przy wejściu na Targi można będzie otrzymać karnet upoważniający do bezpłatnego wstępu na Targi, bezpłatnego zwiedzania muzeów, ratusza, palmiarni, znacznych ulg w hotelach, restauracjach, teatrach, oraz wreszcie — co najważniejsze — z 75% zniżki w drodze powrotnej we wszystkcih klasach na pociągi osobowe i pospieszne. Zniżka jest ważna od dnia 23 kwietnia do 6 maja 1936 r., a dla zagranicznych przyjezdnych od 19 kwietnia do 10 maja włącznie. Pozatem dla przyjezdnych z zagranicy wprowadzi się specjalne bilety 2-tygodniowe dla całej Polski i we wszystkich pociągach osobowych i pospiesznych, bez ograniczenia kilometrażu, po ryczałtowej cenie 50,— zł w III kl., 75,— zł w II kl., i 100,— zł w I kl. na cały okres 2 tygodni, od daty przyjazdu do Polski. Bilety te będą przysługiwały wyłącznie osobom posiadającym poszport zagraniczny. Wreszcie wszystkie dyrekcje kolei będą organizowały przez swoje wydziały turystyki popularne pociągi na Targi. W koszt przejazdu popularnym pociągiem będą wrachowane wszystkie ulgi przysługujące posiadaczom karnetów. Oznacza to, że podróżujący pociągiem popularnym będą również korzystali ze zniżek w hotelach, restauracjach, teatrach itp.

Na to, by uniknąć tłoku, powodowanego przez miejscową ludność, która ma łatwiejszy dostęp codzienny do Targów w godzinach popołudniowych, ustalono, że cena biletu wstępu na Targi Poznańskie do godz. 1-ej w południe wynosi 1,50 zł, a od godz. 1-ej 1,— zł. W ten sposób nastąpi regulacja ruchu i uniknie się tłoku.

Patrząc na 15-letni rozwój Targów Poznańskich, należy stwierdzić, że przetrwały one zwycięsko dnie największego kryzysu jaki nowoczesny świat widział i dowiodły największym sceptykom, że nie są teorją lecz życiowo wypróbowanym instrumentem handlu. Dowiodły, że nie są zbyteczną formą samolubnego regjonalizmu, lecz że służą one najszczytniejszemu zadaniu, jakie sobie inicjatywa publiczna mogła postawić w czasach obecnych, a jakiem jest stworzenie możliwości pracy przez zwiększenie spożycia towarów.

Prace Komisji „etatystycznej".

Pozornie zainteresowanie sprawą etatyzmu zmalało ostatnio. Myliłby się jednak ten, ktoby z tego wysnuwał dalej idące wnioski. Potrzeba zmniejszenia przedsiębiorczości państwowej została powszechnie uznana. Donosiliśmy już o powołaniu członków Komisji z dr. Byrką jako przewodniczącym. Niedawno została ogłoszona lista przedsiębiorstw państwowych, które mają być badane przez komisję.

W drugiej połowie marca komisja odbyła zebranie, na którem po wyborze prezydjum, omawiano metodę prac.

W myśl obranych wytycznych poszczególne przedsiębiorstwa będą badane przez kilku członków komisji. Lista przedsiębiorstw (przeważnie większych) obejmuje 32 pozycje, w czem poważna ilość skomercjalizowanych w 1927 r.

Zdajemy sobie sprawę z kłopotu, jaki nastręczają Rządowi poważniejsze decyzje w dziedzinie etatyzmu, ale przecież Rząd zgodnie ze sferami przemysłowemi uznaje ich konieczność.

Nie można się dziwić, że przy dzisiejszej depresji z pewną rezerwą oczekuje się dalszych prac w dziedzinie przeciw etatystycznej.

Będziemy szczerze zadowoleni, gdy już w najbliższych numerach będziemy mogli się podzielić pozytywnemi wynikami prac komisji.

Skarb. — Finanse

Amortyzacja zaginionych obligacyj Pożyczki Narodowej.

Sprawę utraconych obligacyj 6 proc. pożyczki wewnętrznej (Pożyczki Narodowej) reguluje rozp. Ministra Skarbu z 18 sierpnia 1934 r. poz. 710 Dz. U. Wedle tego rozporządzenia właściciel utraconej obligacji może wystąpić do Urzędu Długów Państwa z pisemnym, należycie umotywowanym wnioskiem o jej unieważnienie i wydania mu obligacji nowej tej samej wartości imiennej. Po przeprowadzeniu postępowania amortyzacyjnego Urząd Długów Państwa, o ile nikt przeciw unieważnieniu utraconej obligacji nie wniesie sprzeciwu, wyda nową obligację.

Podatek dochodowy a kupno samochodu.

Zabiegi Koła Kupców i Przemysłowców Samochodowych przy S. K. P. w kierunku uzyskania zezwolenia ze strony władz skarbowych w sprawie jednorazowego odpisywania z sumy stanowiącej podstawę do wymiaru podatku dochodowego kwot wydanych na kupno samochodu — posiadają szanse powodzenia.

Narazie zostało już podobno ustalone ,że roczna amortyzacja wozu wyraża się w 20% jego ceny — przesądzenie tej stawki procentowej pozwoli na jednorazowe odpisanie z sumy stanowiącej podstawę wymiaru podatku dochodowego samochodów nabytych przez osoby prawne i fizyczne, prowadzące księgi handlowe.

Obligacje Pożyczki Inwestycyjnej.

Placówki subskrypcyjne przystąpiły do wydawania subskrybentom obligacyj 3% Pożyczki Inwestycyjnej obu emisyj.

Wydawanie obligacyj trwać będzie do 20 kwietnia i w tym terminie obligacje zostaną dopuszczone do wolnego obrotu na giełdzie. Obligacje wydaje się tylko subskrybentom, którzy wpłacili pełną deklarowaną sumę.

Orzecznictwo podatkowe.

1. Podwyżka stemplowa od rachunków stanowi potrącalny koszt handlowy (wyrok N. T. A. z dnia 15 stycznia 1936 r., l. rej. 8542/32).

2. Odszkodowanie umowne, zapłacone przez właściciela domu najemcy spowodu niewykończenia i nieoddania w umówionym terminie najętego lokalu, jest wydatkiem potrącalnym. (Wyrok N. T. A. z dnia 20 stycznia 1936 r. l. rej. 7739/32).

3. Wyłączenie z podstawy opodatkowania bonifikat, udzialnych odbiorcom towarów, nastąpić może tylko w tym samym okresie podatkowym, w którym dokonano dotyczących tranzakcyj sprzedaży. (Wyrok N. T. A. z dnia 10 grudnia 1935, l. rej. 777/33).

4. Wykonywanie przedsiębiorstwa bez należytego świadectwa przemysłowego nie podlega karze, jeśli Kasa Skarbowa mimo prawidłowego określenia przedsiębiorstwa przez płatnika w deklaracji, wydała świadectwo niezgodnie z taryfą.

Odsetki za zwłokę przy odprawach warunkowych.

Stosownie do postanowień art. 57 i 117 prawa celnego oraz § 209 przepisów wykonawczych do prawa celnego, pobiera się odsetki za zwłokę w tych przypadkach, gdy towary, odprawione warunkowo, nie zostaną w przepisanym terminie przywiezione spowrotem z zagranicy lub wywiezione spowrotem zagranicę, a należności celne, wymierzone od tych towarów, zostały zabezpieczone nie w gotówce, lecz w innej formie (np. papierami wartościowemi, gwarancją i t. p.). Zdarzyć się może, że strona przed upływem terminu powrotnego przywozu względnie powrotnego wywozu zdecyduje się pozostawić towar zagranicą lub w kraju i oświadcza gotowość uiszczenia gotówką zabezpieczonych należności celnych, nie oczekując upływu tego terminu. W tych przypadkach odsetki za zwłokę, przewidziane w powołanych przepisach, należy pobierać tylko za okres czasu od dnia dokonania odprawy warunkowej do dnia faktycznego uiszczenia należności celnych, a nie za cały okres, wyznaczony do powrotnego przywozu, względnie wywozu.

(Okólnik Min. Skarbu z dnia 27. II. 1936 r.).

Sprawy socjalne.

Orzecznictwo socjalne Sądu Najwyższego.

Udowodnienie zbogacenia się pracodawcy w sprawach o wynagrodzenie pracownika za pracę w godzinach nadliczbowych, nie podpadającą pod postanowienia art. 16 ustawy z dn. 18. XII. 1919 roku.

Zasada prawna. Z samego faktu, że pracownik na zlecenie pracodawcy pracował w ciągu większej ilości godzin niż przewidziana w art. 1 ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu, do czego jedynie był obowiązany, nie otrzymując za tę dodatkową pracę żadnego wynagrodzenia, wypływa zbogacenie się pracodawcy.

Orzecznie Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dn. 17 kwietnia 1935 r. Nr. C. I. 2830/34.

W razie przejścia przedsiębiorstwa w czasie trwania stosunku pracy w posiadanie innej osoby pracownik umysłowy nie traci swoich roszczeń powstałych ze stosunku pracy w czasie przed przejściem przedsiębiorstwa w nowe ręce i może tych roszczeń dochodzić tak przeciwko dawnemu jak i przeciwko nowemu posiadaczowi przedsiębiorstwa w szczególności przeciwko obydwom solidarnie.

Umowa pomiędzy pozbywającym, a nabywającym przedsiębiorstwo zwalniająca nabywającego od odpowiedzialności za dawniejsze zobowiązania, niema wpływu na roszczenia pracownika umysłowego tego przedsiębiorstwa, powstałe ze stosunku pracy przed przejściem przedsiębiorstwa na nabywającego.

Przez przejście przedsiębiorstwa w posiadanie innej osoby, nie mające wpływu na stosunek pracy i istniejące już roszczenia pracownika umysłowego, powstałe z tego stosunku należy rozumieć także wydzierżawienie przedsiębiorstwa.

I. Z uzasadnienia orzeczenia S. N. z dn. 20 października 1933 r. (sygn. akt. C. I. 520/33).

W razie przejścia przedsiębiorstwa w czasie trwania stosunku pracy na inną osobę, pozbywający przedsiębiorstwo nie odpowiada za to, czy jego następca wywiąże się z przyjętych przez siebie zobowiązań w stosunku do pracowników, ale odpowiada jedynie za te zobowiązania, których sam nie wykonał, i które powstały przed zbyciem przedsiębiorstwa.

Z uzasadnienia orzeczenia S. N. z dn. 9 listopada 1933 r. (sygn. akt. C. I. 1064/33).

Ważne przyczyny, uprawniające pracodawcę do niezwłocznego rozwiązania umowy o pracę, wyliczone są w art. 32 rozp. o umowie o pracę pracowników umysłowych przykładowo, a nie wyczerpująco.

Niewłaściwe zachowanie się pracownika w życiu prywatnem nie może być motywem zerwania stosunku służbowego, chyba, że zachowanie się pracownika bezwzględnie narusza moralność publiczną lub poniża jego godność osobistą.

Z uzasadnienia orzeczenia S. N. z dn. 7 września 1933 r. (sygn. akt. I. C. 2947/32).

Nadużycie przez pracownika umysłowego tylko raz jeden zaufania pracodawcy stanowi ważną przyczynę niezwłocznego rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę.

Pracodawca, chcąc skorzystać z prawa zerwania umowy o pracę z winy pracownika, musi wprawdzie umowę tą rozwiązać w ciągu miesiąca od uzyskania wiadomości o winie pracownika, ale nie musi bezzwłocznie ani przed upływem tego miesiąca zwolnić pracownika z pracy.

Uzasadnienie orzeczenia S. N. z dn. 13 października 1933 r. (sygn. akt C. I. 1391/33).

Wypowiedzenie pracownikowi umysłowemu umowy o pracę w czasie urlopu jest nieważne i pozbawione skutków prawnych.

Wypłacanie pracownikowi umysłowemu gratyfikacyj, chociażby następowało przez szereg lat z rzędu, zawisło w każdym wypadku od pomyślnego stanu przedsiębiorstwa.

Z uzasadnienia orzeczenia S. N. z dn. 17 maja 1933 r. (sygn. okt C. I. 2943/32).

Wejście w życie ustawy z dnia 17 marca 1933 r. o zmianie ustawy z dn. 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (dz. U. R. P. z r. 1933 Nr. 36, poz. 299) odjęło pracodawcy możność wypowiedzenia pracownikowi umysłowemu umowy o pracę w przypadku powołania tego ostatniego na ćwiczenia wojskowe.

Z uzasadnienia orzeczenia S. N. z dn. 10 października 1933 r. (sygn. akt C. II. Rw. 1704/33).

Przewidziany w ustępie 1 art. 36 rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych termin dwóch tygodni od chwili obrazy, po upływie którego gaśnie prawo rozwiązania umowy o pracę, odnosi się do obraz i zniewag zarówno ze strony pracodawcy, jak i pracownika, nie wyłączając obraz i zniewag wzajemnych.

Z uzasadnienia orzeczenia S. N. z dn. 25 kwietnia i 16 maja 1933 r. (sygn. akt I. C. 2359/32).

Transport, Poczta.

„Na koszta druków".

W ostatnim czasie dostawcy węgla rozesłali okólnik następującej treści:

„Niniejszem donosimy uprzejmie, iż zgodnie z z uchwałą Polskich Konwencyj Węglowej i Koksowej, począwszy od wysyłek od dnia 1 lutego br. zaliczać będziemy „na koszta druków, awizów i porta kopalni oż do odwołania 15 groszy od każdej tonny, zamiast dotychczasowych 10 groszy". Związek Fabrykantów stwierdził, że koszta te pobierane są wyłącznie na dobro kopalni. Podobny wypadek nie posiada bodaj precedensów. Należałoby wogóle podać w wątpliwość samą zasadę pobierania opłat „na koszta druków", co jest unikatem w stosunkach handlowych. Równocześnie podwyższenie tych opłat dziś, przy przeprowadzaniu powszechnej zniżki kosztów, jest słabo maskowaną zwyżką cen węgla. Związek Fabrykantów poczynił starania, mając na celu usunięcie tej, niczem nieuzasadnionej, opłaty.

Koszt przewozu węgla.

Nowe taryfy na przywóz węgla wewnątrz kraju, obowiązujące od 15 marca rb., nie przewidują obliczania przewoźnego za ilość mniejszą jak 15 ton, t. zn., że przy wagonach 10 i 12,5 tonowych należy opłacać przewóz za pełne 15 ton.

Przy koksie przewoźne oblicza się jak poprzednio, tj. za wagę rzeczywistą, conajmniej jednak za 10 ton.

Na zmiany te zwracamy uwagę P. T. członków, by mogli uniknąć podnoszenia cen przewozowych naskutek czynienia zamówień na wysyłkę węgla w wagonach 10 i 12,5 tonowych.

Pośrednictwo pocztowo-telegraficzne Portu Lotniczego Poznań 3.

Izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu zawiadamia, że z dniem 1 kwietnia będzie uruchomione nowe pośrednictwo pocztowo-telekomunikacyjne pod nazwą: „Port Lotniczy Poznań 3", które mieścić się będzie na terenie portu lotniczego cywilnego w Poznaniu (Ławica). Pośrednictwo to czynne będzie w dniach i godzinach

czynności kierowania linij lotniczych „LOT". Zakres działania tego pośrednictwa obejmuje: sprzedaż znaczków i druków pocztowych, przyjmowanie przesyłek listowych poleconych i zwykłych, przyjmowanie i wysyłanie telegramów oraz pośredniczenie w rozmowach telefonicznych.

Pozatem w autobusach P. L. L. „LOT" zainstalowane będą skrzynki pocztowe, które pośrednictwo będzie opróżniać i wyjętą korespondencję przekazywać bezpośrednio do samolotów.

Handel zagraniczny.

Kontyngenty przywozowe.

Związek Fabrykantów posiada spis kontyngentów towarów dopuszczonych do przywozu do Polski na miesiące marzec — kwiecień i do wyczerpania. Spisy te posiadają charakter poufny, jednakże członkowie Związku mogą zasięgnąć za pośrednictwem biura odnośnych informacyj.

Handel z Niemcami.

W związku z zawartym w dniu 4 listopada 1935 r. układem gospodarczym polsko - niemieckim, Ministerstwo Skarbu komunikuje, że wszelkie należności za towary, sprowadzane z Niemiec, powinny być przez importerów polskich wpłacane w złotych polskich na konto „Niemcy" Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego S. z o. o.: w Banku Handlowym w Warszawie S. A., względnie przez jego korespondenta Bank Związku Spółek Zarobkowych S. A., w Powszechnym Banku Związkowym w Polsce S. A. lub w Powszechnym Banku Kredytowym S. A.. Zdarzają się bowiem wypadki, wywołane nieświadomością importerów polskich, których zapłata za towary, sprowadzane z Niemiec, następuje poza clearingiem, a w szczególności czekiem, wydany przez Bank w Polsce na bank niemiecki. Równocześnie Ministerstwo Skarbu zaznacza, że powyższy sposób należy również przeprowadzać rozrachunki z tytułu inkasa weksli, pochodzących z Niemiec.

Poprawa w eksporcie do Niemiec.

W dniach od 16 do 18 marca rb. odbyła się w Warszawie IV kolejna wspólna sesja komisyj rządowych polskiej i niemieckiej, powołanych do czuwania nad wykonaniem polsko - niemieckiej umowy gospodarczej z dnia 4 listopada 1935 r.

Przedmiotem obrad była w pierwszy rzędzie kwestja ustalenia polskiego planu wywozowego do Niemiec w kwietniu br. Dalszy pomyślny rozwój wywozu niemieckiego do Polski umożliwił podwyższenie rozmiarów polskiego eksportu do Rzeszy o 50 proc. w porównoniu z plafonem eksportowym za marzec rb.

Ponadto tymczasowemu uregulowanui uległa sprawa niemieckich tranzakcyj towarowych na kredyty długoterminowe, co umożliwia stronie niemieckiej dokonywanie eksportu, którego terminy płatności rozciągają się poza ustalony termin (dnia 31 października rb.), a mianowicie do dnia 1 lutego 1937 r.

Targi i Wystawy.

Konkurs Związku Fabrykantów.

(Polski Concours Lepines).

Od szeregu lat znana jest na całym świecie Paryska Wystawa Wynalazków, która odbywa się corocznie w Grand Palais pod nazwą Concours Lepines. Targi Poznańskie w roku zeszłym również rozpoczęły organizację działu wynalazków. W tegorocznych Targach dział ten będzie znacznie większy i osiągnie już poważne rozmiary. Celem tego działu jest zademonstrowanie fabrykantom jeszcze niewytwarzanych fabrycznie wynalazków, dając w ten sposób nowe tematy dla fabrykacji. Wobec tego **Związek Fabrykantów w Poznaniu wyznaczył premje dla wynalazków najbardziej nadających się do fabrykacji**, powołując grono fachowców, którzy ocenią wartość wynalazku pod tym kątem widzenia. W dziale tym m. in. zobaczymy cały szereg najciekawszych wynalazków polskich jak np. kolorową kinematografję, żarówkę, którą każdy może w domu regenerować i setki innych. Osobno będą pokazane niektóre wynalazki, które w Polsce zostały zapoczątkowane, m. in. automatyczne tkalnie gobelinów jedwabnych Szczepanika, pierwszy dźwiękowiec inż. Pruszko i inne. Pozatem demonstrowana będzie telewizja i kinotelewizja.

Nie wątpimy, że konkurs wyżej wspomniany może dać poważne korzyści fabrykantom i pod tym kątem będziemy się starali zużytkować jego rezultaty.

Prosimy wszystkich P. T. członków o nadsyłanie nam swych opinji o eksponatach tego działu, oraz o transakcjach ew. zawartych.

Targi w Brukseli.

Od 1 do 15 kwietnia 1936 r. odbędą się w Brukseli doroczne Międzynarodowe Targi. Tegoroczne Targi odbędą się w szczególnie sprzyjających warunkach ze względu na ubiegłoroczną Światową Wystawę. Targi odbędą się we wspaniałych halach powystawowych m. in. w Wielkim Pałacu o powierzchni 45.000 m. kw.

Prospekty, zawierające dużo szczegółowych danych, otrzymać można w Biurze Związku Fabrykantów.

Największe hale Polski.

W pawilonach Targów Poznańskich zaczęły się prace techniczne związane z odnowieniem i remontem

wewnętrznym i zewnętrznym ogromnych hal targowych. Należy zważyć, że powierzchnia ścian hal zajmuje około 200.000 m. kw., że hale targowe posiadają przeszło 6000 szyb, około 70.000 m. kw. powierzchni dachów, około 50.000 m. kw. powierzchni podłóg, blisko 22 km. przewodów elektrycznych, a chodniki między stoiskami wynoszą 4½ km. Uzmysławiając sobie prace potrzebne, by utrzymać w porządku cały ten majątek nieruchomy, którego wybudowanie i urządzenie pochłonęło około 15 miljonów złotych, pojmiemy, że w przedtargowych miesiącach wre praca, by hale gotowe były do przyjęcia 1.500 producentów, którzy na tegorocznych Targach wystawią swoje wyroby.

Wydawnictwa.

Dr. Józef Kusztelan.

Nakładem K. Hermesia — Korp. Stud. przy W. S. H. w Poznaiu ukazał się szkic monografji dr. Józefa Kusztelana.

Starannie opracowane studjum wprowadza czytelnika w krąg prac i zasług jednego z najwybitniejszych działaczy gospodarczych zachodniej Polski na przełomie XIX i XX w.

Trzon pracy stanowi referat p. Leona Mikołajczaka, wygłoszony na Akademji w Auli W. S. H. w Poznaniu dnia 1. III. 1936 r.

Broszura przedstawia poważną wartość dla wszystkich interesujących się zagadnieniami gospodarczemi. Cena broszury 0,50 zł. Nabyć można w Związku Fabrykantów.

Zryczałtowany podatek przemysłowy.

Nowe zasady o zryczałtowaniu podatku od obrotu na rok 1936 i 1937 rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 lutego. Wymiary ryczałtu będą doręczone podatnikom nieprowadzącym ksiąg handlowych o obrocie do zł 50.000 do dnia 30 marca rb., poczem w terminie 14 dni przysługiwać będzie prawo reklamacji odnośnie zaliczeniu do jednej z 26 grup ryczałtu i dobrowolna co do grupy na konferencji z naczelnikiem urzędu skarbowego. Różniące się znacznie od dotychczasowych, przepisy o zryczałtowaniu podatku na lata 1936 i 1937 wydane zostały w broszurze, do której objaśnienia napisał Jerzy Segall, referent podatku przemysłowego w urzędzie skarbowym. Zawiera ona ponadto skorowidz, a została wydaną ostatnio przez Księgarnię Władysława Wilaka w Poznaniu. Cena wynosi 1,— zł.

Jednolity tekst „Ordynacji Podatkowej".

Wydany przez Ministra Skarbu w dniu 26 lutym rb. jednolity tekst Ordynacji podatkowej z 1934 r. z późniejszemi zmianami został ostatnio wydany przez Księgarnię Wł. Wilaka.

Broszura o cenie zł 1,30 informuje czytelnika we wstępie o zmianach w ordynacji, wprowadzonych przez dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z 14. 1. 1936 roku i obwieszczenie z 14 lutego 1936 r., podaje tekst jednolitej ustawy. Obszerne dwa skorowidze objętości stron 23 ułatwiają znalezienie poszukiwanego postanowienia. Broszura okazuje się na czasie i duże usługi oddać może podatnikom, tembardziej, że nader niska cena ułatwi jej nabycie. Książka o 120 stronach wydaną została w wygodnym formacie.

Różne.

Wycieczka do Rosji Sowieckiej.

Związek Przemysłowców w Krakowie organizuje przy pomocy Polskiego Biura Podróży „Union Lloyd" w Krakowie wycieczkę przemysłowców do Rosji Sowieckiej w kwietniu br.

Celem wycieczki byłoby poznanie warunków dla możliwości eksportu polskiego do Z. S. R. R., oraz bezpośrednie poznanie tamtejszej wytwórczości przemysłowej. Obok tych celów wycieczka byłaby jedną z najciekawszych wycieczek krajoznawczych, jakie obecnie można przeprowadzić.

Proponuje się 3 ewentualne trasy:

1. Wycieczka 14-dniowa, obejmująca miasta: Moskwa, Dineprogres, Charków, Kijów.
2. Wycieczka 14-dniowa, obejmująca miasta: Leningrad, Moskwa, Gorkij, Charków i Kijów.
3. Wycieczka 30-dniowa, obejmująca miasta: Moskwa, Charków, Kisłowodsk, Soczy, Macesta, Sewastopol, Odessa, i Kijów z 8-dniowym pobytem na Jałcie.

Cena wycieczki ad 1. wynosi . . .	zł 663,—
Cena wycieczki ad 2. wynosi . . .	zł 668,—
Cena wycieczki ad 3. wynosi . . .	zł 1233,—

Powyższe ceny obejmują: 1) wizę sowiecką pobytową, 2) hotele i utrzymanie w ciągu całego pobytu na terytorjum Z. S. R. R., 3) codziennie kilkugodzinne zwiedzanie autokarami, pod opieką fachowych prze-

wodników, 4) przejazdy kolejowe pomiędzy miastami, objętemi trasą wycieczkową, wraz ze sleepingami.

Podane trasy wycieczek są jedynie propozycjami, które mogą ulec zmianie i być dostosowane ściśle do życzeń i wymogów Członków.

Zgłoszenia prosimy kierować pod adresem Związku Fabrykantów w Poznaniu.

Ustawy, rozporządzenia.

Dziennik Ustaw R. P. nr. 19 z 14 marca 1936 r. przynosi (poz. 162) rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z 26. II. 1936 r. **o składzie i sposobie działania komisyj szacunkowych, powoływanych do ustalania przyrostu wartości majątku spółek z ograniczoną odpowiedzialności.**

Rozporządzenie to ustanawia kompetencję komisyj szacunkowych, powołanych dla spółek akcyjnych, w stosunku do spółek z ogr. odp.

—o—

Sejm uchwalił rządowy **projekt prawa wekslowego i czekowego.** (p. „Życie Gospodarcze" nr. 5, str. 38 i 39).

—o—

Dziennik Ustaw R. P. nr. 21 z 21 marca 1936 r. przynosi (poz. 174) rozporządzenie Ministra sprawiedliwości **o skutkach prawnych konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych.** W myśl tego rozporządzenia „w przypadkach, gdy z mocy przepisu ustawowego lub z mocy wyroku sądowego przedmiotem świadczenia są obligacje pożyczek państwowych (poddanych konwersji) w miejsce tych obligacyj wstępują z mocy prawa obligacje pożyczki konsolidacyjnej w stosunku 100 za sto wartości imiennej".

Obligacje złożone władzom, urzędom, instytucjom, bankom państwowym jako depozyt, zastaw, kaucja lub wadjum, winny być przez te władze z urzędu złożone do konwersji.

—o—

Dziennik Ustaw R. P. Nr. 21 z dnia 21 marca 1936 r. poz. 175 zawiera rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej **o wypuszczeniu państwowej renty złotowej.** Rozporządzenie upoważnia Ministra Skarbu do wypuszczania w serjach 4% państwowej renty złotowej do ogólnej sumy 200.000.000 złotych w złocie.

Bliższe warunki określi Minister Skarbu.

Obciążenie statystykami.

Przeciążenie przedsiębiorstwa dochodzeniami statystycznemi stanowi bardzo poważne zagadnienie dla wszystkich przedsiębiorstw prywatnych.

Związki gospodarcze czyniły już od dawna usiłowania, mające na celu usunięcie tych trudności.

Usiłowania te tylko w części okazały się skutecznemi. Obecnie samorząd gospodarczy i zrzeszenia pracują nad zebraniem materjałów do ponownego wystąpienia w tej sprawie.

Prosimy P. T. członków o nadesłanie nam w ciągu 8 dni dokładnych danych, które umożliwiłyby nam przykładowe uzasadnienie postulatów, które zamierzamy wysunąć.

Bilans handlowy w lutym.

Bilans handlu zagranicznego Polski w lutym rb. zamknięto saldem dodatniem w wysokości 1 milj. 600 tys. zł.

W ciągu lutego br. wywieziono z Polski 952.765 ton towarów za sumę 77 milj. 874 tys. zł, a przywieziono w tym samym czasie do Polski 217.761 t. towarów o wartości 67 milj. 265 tys. zł. W porównaniu do stycznia br. wartość wywozu, dokonanego w lutym rb., zmniejszyła się o 2.898 tys. zł, natomiast wartość przywozu zwiększyła się o 651 tys. zł.

Realizacja rezolucyj Narady Gospodarczej.

Rezolucje i wnioski uchwalone na Naradzie Gospodarczej w formie wskazań, mają być w najbliższym czasie rozpatrzone przez poszczególne Ministerstwa. Przy badaniu tych rezolucyj przedewszystkiem chodzić będzie o wybranie z pośród nich takich, które dotyczą spraw, jakie mogą być załatwione we własnym zakresie Ministerstw. Po sporządzeniu listy tych spraw, Ministerstwa niebawem przystąpić mają do opracowywania konkretnych zarządzeń i rozporządzeń, realizujących rezolucje Narady Gospodarczej. Oczywiście Ministerstwa wydadzą zarządzenia przedewszystkiem w odniesieniu do spraw uzgodnionych na Naradzie Gospodarczej między Rządem a przedstawicielami sfer gospodarczych.

Natomiast postulaty nieuzgodnione będą przedmiotem szczegółowych rozważań w Rządzie i konferencji z przedstawicielami poszczególnych dziedzin życia gospodarczego. Resorty ministerjalne sporządzą też podczas badania materjału, jakiego dostarczyła Narada Gospodarcza, wykazy spraw, które mogą być zrealizowane jedynie w drodze ustaw, względnie rozporządzeń Rady Ministrów.

Związek Fabrykantów wszędzie broni interesów zrzeszonego przemysłu

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.